

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Русен Георгиев Дойков

Относно подадените материали във връзка с обявения от АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ конкурс за заемане на академичната длъжност **„професор“** в научна област 8. „Изкуства“, професионално направление 8.2. „Изобразително изкуство“, специалност „Стенопис“

Основание за представяне на становището - участие в състава на научно жури, съгласно заповед РД-27-047 от 14. 03. 2024 г на Ректора на АМТИИ.

1. Данни за конкурса:

В обявения от Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство "Проф. Асен Диамандиев" конкурс за заемане на академичната длъжност **„професор“** по стенопис в професионално направление 8.2. "Изобразително изкуство", област на висше образование 8. „Изкуства“ участва един кандидат – доц. д-р Елена Николаева Кантарева-Дечева

Обявата за конкурса е публикувана в ДВ, брой 5 от 16.01. 2024 г.

Процедурата е в съответствие с изискванията на държавните и университетските нормативни документи относно заемането на академични длъжности.

2. Биографични данни за кандидата:

Елена Николаева Кантарева-Дечева е родена през 1963 г. През 1989 година защитава магистърска степен по „консервация и реставрация“ в НХА „ Николай Павлович“- София . През 2022 г. Елена Кантарева-Дечева успешно защитава дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** на тема „ Подови мозайки от Епископската базилика на Филипопол – технология и техника, състояние, проблеми, реставрация“. През 1997 специализира консервация и реставрация на живопис и предмети на изкуството в център за художествена консервация в Уилиямстаун, Масачузетс, САЩ, а през

2006 г. пак там, специализира антични техники в консервацията. От 2005 г. до 2008 г. е преподавател, а от 2008 г. към настоящият момент е доцент в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев”- Пловдив. Творческите изяви на кандидата, както и участията и в множество колективни проекти свидетелстват за автор с изградена пластична позиция и безспорен капацитет.

3. Характеристика на дейността на кандидата:

Представените материали за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ покриват минималните национални наукометрични критерии и отговарят на всички изисквания, посочени в Закона за развитие на академичния състав в Република България, както и в Правилника на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“.

Като основна част от материалите, отнасящи се до художествено-творческата дейност на Елена Кантарева-Дечева, са приложени:

Проектиране и изпълнение на 386 кв.м. стенописи за храм „Свети Георги Победоносец” в ЖК Бяла черква, кв. Панчарево, София от 2011г. до 2012г.

Проектиране и изпълнение на стенописи за храм „Свети Николай Чудотворец” в кв. Сарафово, гр. Бургас 2018г. – 2023г.

Проектиране и изпълнение на 24 икони за иконостаса на храм „Свети Георги Победоносец” в жк. Бяла черква, кв. Панчарево, София 2008г. – 2009г.

Произведенията, представени по-горе показват задълбочено познаване на класическите за стенописта и иконописта материали, техники, похвати, стилови и композиционни решения. В авторските икони присъствието на автора е деликатно и съобразено със стила на иконата.

Ръководството на творчески проекти за консервация, реставрация и експониране на подовите мозайки от Епископската базилика на Филипопол, реставрация на мозайки от Малката базилика, проект за участие на студенти и преподаватели в Петото биенале на църковните изкуства, както и годишна изложба на преподаватели и студенти от АМТИИ, свидетелстват за това, че кандидатът е не само експерт в своята научна област, но притежава и уменията да предаде този опит на колеги и студенти, което е безспорна ценност.

Като част от хабилитационните материали, отнасящи се до научно-изследователската дейност на Елена Кантарева-Дечева, е предложена книгата „Подови мозайки от Епископската базилика на Филипопол. Технология и техника, реставрация, експониране“, публикувана на базата на защитен дисертационен труд. От научна гледна точка изследването представлява интерес предвид ракурса, в който е поставен проблемът за разкриването, изследването, консервацията, съхраняването и експонирането на артефакти от подобна величина, археологично-историческа и художествена. Техничко-технологичното проучване и документиране на мозаечните подове по време на тяхната реставрация осигурява важни сведения за последователността и начина на тяхното полагане, за използваните техники и организация на работа, за вида и свойствата на използваните материали. Книгата е своеобразен документ за ролята на дисциплината реставрация и консервация в опазване, проучване, разбиране и популяризация на древните артефакти.

Публикуваните статии и доклади, касаещи артефактите от Епископската базилика, в български и чуждестранни издания, също свидетелстват за ролята и значението на специалността реставрация и консервация.

Изброени са също така общо 14 цитирания в научни издания със и без научно рецензиране, свидетелство за значимостта на трудовете на кандидата и ползата за научната работа на други изследователи. В този контекст и награда „Пловдив“ за опазване на културното наследство, и наградата на „Фондация за развитие на артистични таланти“ „Борис Христов“, са напълно заслужени.

В заключение, предвид представените материали, смятам, че кандидатът отговаря на националните изисквания за участие в конкурса, обявен от АМТИИ “Проф. Асен Диамандиев“. Качествата и на автор и доказал се преподавател ми дават основание да предложа на уважаемото научно жури да присъди на доц. д-р Елена Николаева Кантарева-Дечева

**академичната длъжност „професор“ в научна област 8 „Изкуства“,
професионално направление 8.2 „Изобразително изкуство“, специалност
„стенопис“. С убеденост ще гласувам „ЗА“.**

Пловдив

Май, 2024 г.

доц. д-р Русен Дойков